

AntzerkHizkuntza

LOTSAK AHAZTUTA, EUSKARARA HURBILDU

AntzerkHizkuntza proiektuan, Lehen eta Bigarren Hezkuntzako neska-mutilak euskaraz hitz egitera ausartzeko bitartekoa da antzerkia. Bilboko Ave María ikastetxean B ereduak dute eta urteak dira antzerkia baliatzen dutela.

Dabi Piedra

Gaur egun, nerabe askok ikasgelan dute euskararekin harreman bakarra. Maiz, gainera, norabide bakarrek komunikazioa da: irakasleak euskaraz, ikasleek erdaraz. Edo bestela, isilik, beren euskara traketsa delakoan, erdaraz erosoago baitaude. Gazteei konplexuak gainditzeko laguntzera eta modu ludikoan euskararen erabilera eragitera dator AntzerkHizkuntza proiektua. Irakasleak ez ezik, ikasleak ere pozik uzten dituen metodoa da, kurtso amaierako inkestak aintzat hartuz gero.

Bakoitzak bere buruaz duen pertzepzioa hobetzea eta konfiantza sendotzea dira AntzerkHizkuntzaren oinarriak. Proiektuaren koordinatzaile Garikoitz Lasak azaldu digunez, Lehen Hezkuntzako 4. mailatik Bigarren Hezkuntzara arteko ikasleekin lan egiten dute. Adin horretan, gazteek beren burua oso zorrotz epaitzen dute, lagun-taldean integratzea funtsezkoa baita. Erdaraz erosoago aritzen direnek nahiago izaten dute euskara baztertu, ingurukoaren aurrean barrengarri geratu baino.

Konplexu horiek gainditzeko tresna proposa da antzerkia: gaitasun linguistikoak ez ezik, norbere buruaren kontrola lantzen da, talde-lana baloratzen ikasten da eta lotsa galtzen da. An-

tzerkHizkuntza klase orduetan lantzen dute. Ikasturtean zehar, astero ordubete eskainita, antzezlan bat prestatzea da neska-mutilen zeregina. Garikoitz Lasak argi eta garbi dio antzerkia ez dela helburua, bitartekoa baizik. “Denek antzezlanaren parte izan nahi dutenez, oso motibatuta egoten dira eta horrek euskararen aldeko jarrerak hartzea eramateen ditu. Guk nahi dugu haiek konturatu gabe ikastea, ondo pasatuz”.

2009an ekin zioten egitasmoa eskolaz eskola eramateari. Bilboko Txuridinaga auzoko Berritzeguneko arduradunak esan zien proiektu ona zela, baina normalean halakoak ingelesa lantzerantz bideratzen direla. “Euskara teknikari hori euskaltzale sutsua da eta egitasmoa euskaraz mantentzeko eskatu zigun, –oroitu du Lasak–. Eta hala eutsi diogu, proiektu hau hizkuntza normalkuntzarako pentsatua da, eta euskarazkoa izango da beti”. Orain arte, Bizkaian landu dute (Barakaldon, Bilbon, Erandion, Igorren, Sopelan...), baina Arabara eta Gipuzkoara hedatzeko prest daude.

Giro euskalduneko zein erdalduneko ikasgela izan, ekimen eraginkorra da, euskaraz ondo hitz egitea ez baita parte hartzeko baldintza, euskaraz hitz egiteko gogo baizik. “Batzuek erdarara jo-

tzen dute, eta guk euskarara bideratzen ditugu, –dio Lasak–, ahalegina eskertzen diegu, errefortzu positiboaren bidez, euskaraz zein ondo ari diren esanez”.

Lasak onartu du, gramatika behintzat, askorik ez dietela irakasten. “AntzerkHizkuntzan gauzak oker esan daitezke”, euskaraz esatea da kontua. Lasak eta bere kideek ere ez dute euskara jasoa erabiltzen ikasgelan, hizkera “probokatzailerak” baizik, erdarakada eta guzti. “Nik ez dut eredu egokia izan nahi, eredu baliagarria baizik”. Behin euskaraz hitz egiteko ohitura hartuta, egongo da astia hobetzeko.

Gaitasunak lantzen

Orain arte euskaraz hitz egiteko gogorik izan ez duen ikaslea nola erakartzen du AntzerkHizkuntzak euskarara? Motibazioa eta inplikazioa dira giltzarriak. Ikasgelan gogaituta egon beharrean, astean ordubete jardura dibertigarri bat egiten pasatzeko aukera ematen die antzerkiak. Denek parte hartu nahi dute, eta horretarako euskara behar dute. Lotsak ahazteko ingurune egokia da gainera: “Beren burua probatu dezakete beste aurrean, baina esparru babestuan”.

Ikasleen artean egundoko aldeak daude, euskara mailan eta jarreran:

Imanol Canales irakaslea: "Batuetan, ikasleek gidoia ahaztu eta inprobisatu egiten dute. Horrek kezkatu egiten ditu, baina irakasleok pozez hartzen dugu, euskaraz inprobisatu dutelako, hori aurrerapausoa da!". Argazkian, Bilboko Ave María ikastetxeko ikasleak saio betean.

ARITZ LOIOLA

lotsatiekin eta zaratsuekin ezin da berdin jokatu. Lehenengoei diren bezalakoak agertzen laguntzen diete, taldearen onarpena sentitzen; bigarrennei ingurukoak errespetatzen irakatsi behar diete. Koordinatzailearen esanetan, ikasturteak aurrera egin ahala, nabarmen hobetzen da taldearen kohesioan eta kide guztien konfiantzan. Horrek eragin positiboa du euskararen erabileran, baina onurak ez dira linguistikoak soilik, ikasleentzat probetxugarriak diren beste zenbait alor ere hobetzen dira. Taldean lan egiteko gaitasuna, esaterako.

Helburuak betetzeko, ezinbestekoa da talde bakoitzaren ezaugarrietara egokitzea. Tutorearen lana garrantzitsua da; AntzerkHizkuntzako kideek eta tutoreek etengabeko komunikazioa dute. "Hasieran, tutoreek ikasleen inguruko infor-

mazioa ematen digute. Adibidez, ikasle bat lotsatia dela esaten badigute, modu indibidualean esku har dezakegu".

Era berean, ikasleak hobeto ezagutzeko bidea da tutoreentzat. "Irakasleari tresna bat eskaintzen diogu, taldea ahoz nola moldatzen den entzuteko aukera dute, askotan euskara idatziz baino ez dutelako landu ahal izan".

Ave María ikastetxearen esperientzia

Bilboko Ave María ikastetxean aspaldi hasi ziren AntzerkHizkuntza lantzen. Bigarren Hezkuntzako 3. mailan, B erduan, irakasle dabil Imanol Canales Arrasate, eta kurtso hasieratik amaierara ikasleen jarreraren igartzen den alde nabarmendu du. Ave María bezalako ikastetxeetan, halako proiektuak oso lagungarriak dira. "Euskaraz jakin gabe heltzen diren zenbait etorkin ditugu,

gainera B eredia da gurea eta, beraz, ikasleek kontaktu gutxi dute hizkuntzarekin", azaldu du Canalesek. "Uste dut ikastetxeko euskara maila gora doala urtetik urtera eta AntzerkHizkuntzak badu zerikusia".

Euskararen erabilera indartzeko programazioan AntzerkHizkuntza sartzea erabaki zuten, baina abantaila gehiago ere aurkitu dizkiote Ave Maríakoek: "Taldeen kudeaketan eta gorputz espresioan aurrerapenak dakartza", -dio Canalesek-. "Batuetan, ikasleek gidoia ahaztu eta inprobisatu egiten dute. Horrek kezkatu egiten ditu, baina irakasleok pozez hartzen dugu, euskaraz inprobisatu dutelako, hori aurrerapausoa da!".

Beti ezin dira helburuak bete, Gari-koitz Lasak aitortu du talde aldrebesak ere suertatzen direla. Baina, oro har, esperientzia positiboa izaten da. "Zoragarria da irakasle batek esaten dizunean ikasle hau edo hura hobera aldatu dela", dio Lasak. Ikasleak ere pozik aritzen dira. "Hasieran, askok ez dute antzerkirik egin nahi, baina ikasturteak aurrera egin ahala inplikatu egiten dira eta amaieran, egindakoaz harro daudela esaten digute". Halakoak entzutea "ekaineko paga estra" da AntzerkHizkuntzakoentzat.

Hizkuntza ohiturak aldatzea ez da erraza, helburuak lekuan lekuko errealitatera egokitzea da gakoa, Lasak azpimarratu duenez: "Guk ez dugu miraririk bermatzen, baina urtero gertatzen dira. Oso ikasle gutxirentzat pasatzen gara oharkabean". ■

BABESLEA: **HERNANIKO UDALA**

Herritarrok 4. urtez erabakiko dugu udal aurrekontuaren 500.000 euro zertan inbertitu

erabaki.hernani.eus

